

Pytania dla szkół ponadgimnazjalnych

1. Wskaźnik BMI:
 - a. oblicza się dzieląc wzrost przez masę ciała
 - b. oznacza iloraz inteligencji
 - c. używany jest do określania stopnia otyłości
 - d. oblicza się dodając kalorie spożyte w danym dniu

2. Pierwsze rośliny okrytonasienne:
 - a. należały do dwuliściennych
 - b. to rośliny spotykane do tej pory tylko w Afryce
 - c. pojawiły się w okresie karbonu
 - d. to rośliny widłakowate

3. Bakteriofagi:
 - a. to rośliny odporne na bakterie
 - b. to bakterie żywiące się innymi bakteriami
 - c. to rośliny żyjące w symbiozie z bakteriami
 - d. to wirusy atakujące bakterie

4. W którym z kwasów nukleinowych nie występuje uracyl?
 - a. RNA
 - b. kwas rybonukleinowy
 - c. DNA
 - d. mRNA

5. Działalność człowieka przynosi często szkodę środowisku naturalnemu. Przykładem takiej sytuacji jest morze wewnętrzne w Kazachstanie, które w wyniku działalności człowieka straciło 50% swojej powierzchni i 75% wody. To morze to:
 - a. Morze Kaspijskie
 - b. Morze Czarne
 - c. Morze Aralskie
 - d. Morze Martwe

6. Mangrowia to:
 - a. tereny objęte całkowitą ochroną na Węgrzech
 - b. wiecznie zielone lasy w strefie międzyzwrotnikowej znajdujące się w zasięgu pływów morskich
 - c. lasy iglaste położone w Alpach na wysokości 2000-3000 m n.p.m.
 - d. partie gór zbudowane z trzeciorzędowych skał osadowych (głównie wapieni i dolomitów)

7. W którym mieście w latach 70 zbudowano zaporę na Wiśle, powodując tym samym nieodwracalne zniszczenie siedlisk wielu roślin i zwierząt:
 - a. Kazimierz
 - b. Włocławek
 - c. Tczew
 - d. Sulejów

8. Jaki typ ogrodu nawiązuje do naturalnych ogrodów krajobrazowych:
 - a. ogród barokowy
 - b. ogród francuski
 - c. ogród angielski
 - d. ogród gotycki

9. Pierwsze prawo rzeczne dotyczące ochrony czystości wód zostało ogłoszone w XII wieku przez:
- Ryszarda I króla Anglii
 - Karola Wielkiego
 - Napoleona
 - Mieszka Starego
10. Ciężka woda to związek chemiczny, którego wzór sumaryczny to
- D_2O
 - O_3
 - H_2O_2
 - H_2O
11. "Traktat o zakazie prób z bronią jądrową" w 1996 podpisały kraje członkowskie ONZ. Rok wcześniej Francja przeprowadziła serię próbnych wybuchów niszczących unikatową florę i faunę obszaru na południowym Pacyfiku oraz zagrażających mieszkańcom pobliskich wysp. Próby miały miejsce:
- na atolu Mururoa
 - Francja nie prowadziła prób z bronią jądrową
 - na terenie Gabonu, dawnej kolonii francuskiej
 - przy lazurowym wybrzeżu
12. Dawkę promieniowania jonizującego, 500 razy wyższą od śmiertelnej dla człowieka dawki 10 Gy (Grey'ów) może/mogą przeżyć:
- larwa motyla
 - bakteria *Deinococcus radiodurans*
 - zarodniki grzybów kapeluszowych
 - rybia ikra
13. Fototaksja to ruch rośliny w odpowiedzi na bodziec:
- temperaturowy
 - wynikający ze zmian ciśnienia
 - mechaniczny
 - światlny
14. Rezerwat „Nietoperek”, którego celem jest ochrona zimowego siedliska nietoperzy, mieści się na terenie:
- Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
 - Parku Narodowego Ujście Warty
 - Świętokrzyskiego Parku Narodowego
 - Łagowskiego Parku Krajobrazowego
15. Allelopatię ujemną (antagonistyczną) zaobserwujemy w przypadku wpływu:
- koniczyny na trawy
 - maku polnego na żyto
 - ziemniaka na kapustę
 - ziemniaka na fasolę
16. W którym roku nastąpił wybuch reaktora atomowego w Czarnobylu?
- 1984,
 - 1987,
 - 1986,
 - 1996,

17. Na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO nie został wpisany Park Narodowy:
- Roztoczański (Polska)
 - Yellowstone (USA)
 - Białowiecki (Polska)
 - Semien (Etiopia)
18. Formą ochrony gatunków jest zachowanie siedlisk, w których one bytują. Taka forma ochrony ma znaczenie dla:
- saren i dzików
 - wiewiórek i nornic
 - rosiczek i mikołajka nadmorskiego
 - modrzewia i sosny
19. Wiele gatunków, obecnie powszechnie występujących, na początku zeszłego stulecia było zagrożonych wyginięciem. Przykładem są:
- dzik i sarna
 - kruk i łabędź niemy
 - buk i kruszyna
 - tuja i kosodrzewina
20. W obrębie którego Parku Narodowego są chronione fragmenty Puszczy Jodłowej:
- Biebrzańskiego
 - Kampinoskiego
 - Świętokrzyskiego
 - Ujście Warty
21. Działalność człowieka przyczyniła się do wymarcia wielu gatunków zwierząt. Jednocześnie działania mające na celu ich ochronę sprawiły, że niektóre występują jedynie w ogrodach zoologicznych, ale nie na wolności. Do takich gatunków zaliczany jest:
- tur
 - moa
 - tarpan
 - tchórz czarnołapy
22. Dane naukowe wskazują, że pierwsze prymitywne ssaki pojawiły się w okresie:
- triasu (251 - 250 mln lat temu)
 - syluru (444 – 416 mln lat temu)
 - jury (200 - 145 mln lat temu)
 - triasu (299 -251 mln lat temu)
23. Do ryb anadromicznych zaliczamy:
- karpie
 - łososie
 - węgorze
 - rekiny
24. Naturalnym wrogiem kapibary nie jest:
- ocelot
 - anakonda
 - harpia
 - puma

25. Diabeł tasmański należy do:

- a. torbaczy
- b. stekowców
- c. wilkowatych
- d. kotowatych

26. Kaulifloria czyli zjawisko wyrastania kwiatów bezpośrednio z wieloletniego pnia lub grubszych części gałęzi jest charakterystyczne dla:

- a. fikusa
- b. kakaowca
- c. juki
- d. kalafiora

27. Ten ptak jeszcze w początkach XX wieku występował na terenach niemal całej Europy zachodniej i środkowej. Teraz jego największe skupisko znajduje się w Polsce, na Bagnach Biebrzańskich. Zamieszkuje obszary torfowisk i łąki porośnięte turzycami, zimuje w Afryce.

Ten ptak to:

- a. orzeł
- b. bocian
- c. wodniczka
- d. raróg

28. Kreda to skała pochodzenia organicznego powstała z:

- a. wymarłych paproci drzewiastych
- b. skorupki otwornic
- c. kwarcu i miki
- d. granitu

29. Na konferencji UNESCO John McConnell po raz pierwszy zaproponował obchody Dnia Ziemi. Odbyło się to w roku:

- a. 1999
- b. 1969
- c. 1909
- d. 2000

30. W którym roku została założona organizacja Greenpeace:

- a. 1971
- b. 1900
- c. 1990
- d. 1780